

Kokkolan nuorisovaltuusto 14.1.2026

Nuorisovaltuuston lausunto kouluruuasta

Nuorisovaltuusto käsitteli kouluruuan laatua kokouksessaan 14.1.2026 §7 yhdessä nuorisovaltuuston työryhmän Martti Torvikosken ja Olli Liedeksen ja kaupungin puhtaus- ja ruokapalvelujen Noora Huotarin ja Tuija Niemen kanssa.

Kokkolan kaupunki on saanut suuren palautemäärän syyslukukauden 2025-2026 alussa kouluruuasta valmistusprosessin muutoksien ja tiedottamisesta aiheutuneiden haasteiden takia. Nuorisovaltuuston jäsenen Martti Torvikosken nuorisovaltuuston kokouksessa 21.8.2025 §111 tekemän noston jälkeen nuorisovaltuusto kokosi työryhmän kouluruuan laadun selvittämiseksi.

Työryhmä pyysi palautetta Kokkolan suomalaisen lukion opiskelijoilta 12.-14.1.2026 forms-kyselyllä ja sai 139 vastausta (vastausprosentti 18%). Vastauksissa asteikolla 1-5 (täysin tyytymätön – täysin tyytyväinen kouluruokaan) arvosanaksi tuli 2,31. Vastauksista 7%:lla oli erityisruokavalio. Vastaajista 35% kertoo syövän kouluruuan viitenä päivänä viikossa, 3-4 päivänä viikossa kouluruokaa syö 34% ja ei yhtenäkkään päivänä viikosta 6% vastaajista. Parannukset ruuan laatuun ja tarjolla oleviin ruokalajeihin saivat vastaajat syömään kouluruokaa useammin.

Nuorisovaltuusto on kyselyyn vastaajien kanssa samaa mieltä siitä, että kouluruoka on usein mautonta ja sen koostumus ja ulkonäkö eivät houkuttele syömään sitä. Ruuan osia sekoitetaan suurissa määrissä toisiinsa ja/tai suureen määrään kastiketta, mikä tekee ruuan koostumuksesta usein epämääräistä ja epämiellyttävää. Koulukohtaisia eroja on. Kyselyn vastauksissa nousi esille, että suomalaisella lukiolla perunat jäävät välillä raaoiksi, ruuissa on liian vähän proteiinia ja ruoka on mautonta ja ultraprocessoitua. Lisäksi ruokailutilat koetaan suomalaisella lukiolla liian ahtaiksi ja meluisiksi.

Nuorisovaltuusto tuo esille, että kouluruoka ei ole täyttävää. Ruuan energiatiheys on pienentynyt ja samalla määrällä ruokaa ei enää pääse yhtä kylläiseksi. Kyselyn vastauksissa oltiin huolissaan siitä, että lihaproteiini korvataan tofulla ja soijarouheella. Nuorisovaltuusto miettii vaikuttaako kaiken maidon korvaaminen rasvattomalla maidolla myös asiaan.

Ruokalistalle kaivataan takaisin perinteistä arkiruokaa kuten uunimakkaraa, pinaattilettuja, tonnikalapastavuokaa, kanarisottoa ja karjalanpaistia. Nuorisovaltuusto ehdottaa, että kasvikset olisivat erikseen tarjolla, eikä pääruokiin sekoitettuna.

Nuorisovaltuusto toi esille, että erityisruokavalioiden annosten tarjoilu on parantunut syksyyn 2025 verrattuna. Erityisruokavalioiden merkinnät ovat parantuneet ja yksittäispakkauksia vähennetty. Kasvislisukkeiden tuoreus ja maku eivät kuitenkaan ole samalla tasolla entiseen verrattuna.

Kouluruuan lisäksi kouluilla on tarjolla välipalaa, joita oppilaat voivat ostaa välipalalipukkeilla. Nuorisovaltuuston jäsenet tuovat esille, että kaikilla kouluilla ei ole välipalan ostomahdollisuutta lounaan jälkeen. Lisäksi nuorisovaltuusto toivoo, että ruokalista pystyisi selaamaan pidemmälle Mealduu -järjestelmässä. Tällä hetkellä nähtävillä on kuluvan ja seuraavan viikon listat.

Puhtaus- ja ruokapalvelut pyysivät nuorisovaltuustolta näkemystä palautteen keräämiseen. Tällä hetkellä ruokapalvelut keräävät tietoa ja palautetta tarjoilukeittiöille tulevasta suullisesta palautteesta, toiveruoka- ja asiakastyytyväisyys -kyselyillä, makuraati-toiminnalla ja ruokailijoiden- ja hävikin määrää seuraamalla. Uutena palautekanavana on kouluille hankitut hymynaamalaitteet.

Nuorisovaltuusto ehdottaa, että ruokapalvelut jalkautuisivat kouluille kysymään oppilailta palautetta kouluruuasta. Nuorisovaltuusto miettii voisiko suomalaiselle lukiolle toteutetun kyselyn lähettää myös kaikille yläkouluille ja lukioille kattavamman palautteen saamiseksi. Kysely olisi tärkeä toteuttaa yhteistyössä kaupungin ruokapalvelujen kanssa.

Kokkolan nuorisovaltuusto